

29
15
1744 6

DISPVTTATIO II.
Q. D. B. V.
POSITIONES
DE
NATVRA
CAMBIORVM

PRAE S I D E
IO. CHRISTIANO HEDLERO, D.

CVRIAEC PROVINCIALIS IN LVSATIA INFERIORI
ASSESSORE, CVRIAEC PROVINCIALIS ET CONSI-
STORII ECCLESIASTICI VITEMBERGENSIS
ADVOCATO

D. XV. LANVAR. cIs Iscc xxxxix

IN
AVDITORIO IVRIDICO

D E F E N D E T

CAROLVS FRIDER. MÜLLERV

LVBBN A LVSATVS.

VITEMBERGAE

IMPRESSIT IO. GVILIELMVS BOSSOEGLIVS.

DISTRICTO II.

POSITIONES

NATURA
CAMBIORVM

IO. CHRISTIANUS HEDERO

CARTA PROGREGATIONIS ET VITAE MATERIAE

YACOBUS DE BONOMIUS ET TITUS COOPER

CHRISTOPHERUS LUDWICUS STEPHENUS

JOHN DE VILLENAE ET ALBERTUS

ALBRECHTUS VITRIDIUS

CHRISTOPHERUS MULIER

CHRISTOPHERUS VITRIDIUS

CHRISTOPHERUS VITRIDIUS

CHRISTOPHERUS VITRIDIUS

CHRISTOPHERUS VITRIDIUS

CHRISTOPHERUS VITRIDIUS

DE
NATVRA CAMBIORVM.

Posit. I.

De verborum origine, ac significatio-
ne, vt sit sollicitus ICtus, non pau-
cis minime necesse videtur. Prisci-
ano non subiacere leges ait BLON-
DELLVS Vol. I. Cons. 33 n. 2. et,
verba coelestis oraculi metiri ex re-
gulis Donati vehementer indignum
existimat Pontifex C. 13. D. 38.

Posit. II.

Sed enim vero iuris studiosum nosse oportere, vnde
nomen rei descendat, non tantum Vlpianus haud
obscure praecipit, L. I. pr. ff. de Iust. et Iur. sed et rei cu-
A 2 ius-

iusdam pertractandae ratio vocum interpretationem efflagitare videtur, propterea quod ad solidiorem rei cognitionem nominum enodatione via parari solet. Eo quae pertinent, breuiter ego strictius exponam.

Posit. III.

Cambii vox flebitur ab antiquo verbo cambire, quod **A**LCIATVS annotat. *Lib. I. Παρεγγ. c. 45.* et **P**RISCIANVS citat. *Lib. X. c. II. ex CHARISII Lib. III.* vel etiam a Cambiare, quod in Iure Feudali *I. Feud. q. §. 2. I. Feud. 22. §. 5.* et in Iure Canonico *c. 6. X. de Except.* denotat permutationem, vel dationem rei pro re. Pontifex enim, quod antea vocauerat permutationem, deinde cambium nuncupat. Veteribus Cambiare, vel Cambire nihil aliud est, 'quam permutare'. Vid. RIVINI *Dissert. de Cess. lit. Camb. 4.* Caeterum Cambii deriuacionem etymologicam tradunt, ZIPFFEL *de Tesseris Collybisticis* §. I. MARQVARD. *de iure Mercat* *Lib. 2. c. 12.* STRYK. *de Accept. Lit. Camb.* *Lib. I. c. 2.* GVALTH. *de Camb. Thes. I. lit. a.*

Posit. IV.

Cambium 1) in sensu latissimo cuiuscunque rei in alio commutationem, sed παχυλως; 2) in sensu lati, vnius rei cum alia permutationem; 3) in sensu stricto permutationem pecuniae cum alia pecunia; 4) permutationem pecuniae ex alterutra parte absentis cum praesente, ope breuis instrumenti, significare dicunt,

cunt, qui quidem significatis strictissimus esse videtur. Deinde 5) voce ista ipsum instrumentum, seu literas cambiales, efferunt; et denique, ubi et propter alia debita literarum cambialium usus postea inualuit, 6) quamvis conventionem, eiusmodi instrumento munitam, cambium dicere coeptum est. Vid. FRANCKII *Ius Camb.* Tit. II. f. 3. 4. 5.

Posit. V.

Cambium dicitur et Cambire, Italis Cambiare, Hispanis Cambiar, Gallis changer, Belgis Wisseln, Danis Vereln, Germanis Wechseln, quod aliqui Vereln scribunt, docente CARPZOVIO de Camb. tb. 3. PETR. MULLER ad STRVV. Syntagm. Iur. Ciu. Exercit. 25, tb. 39. in fin.

Posit. VI.

Cambii definitionem, quae omni ex parte propriam vim naturamque exponat, difficulter habebis. Etenim singulatum potius, quam generatum, plerique Doctorum hodie cambiales res tractarunt, ideoque ipsis Cambii definitio tantopere non fuit curae. Explicarunt tamen interdum qualitercunque, ut intelligi, ab aliisque distingui, possit.

Posit. VII.

Vt definitiones, seu descriptiones, quae mihi optimae fuerunt visae, aptius applicem, distincte cambi-

A 3

um

um considero, 1) tanquam medium negotiationis commodius perficiendae; 2) tanquam negotium Creditorum inter et Debitorem, ubi ille huic pecuniam dat mutuam, schedulam accipiens cambialem, quae, ut ait ILLVSTRIS ac GENEROSISSIMVS DOMINVS a LEYSER, *Medit. ad ff. Sp. 351.* creditorem tam secum reddit, ac si ipsos nummos haberet. Admittit enim executionem in personam, mediante Processu Cambiali, et nemo mortalium creditur esse adeo libertatis naturalis osor, quin omnia adhibeat, ut molestias Carceris euitet. RIVINVS in *Dissert. de Clauf. Camb.* f. 2.

Posit. VIII.

Cambio pro medio negotiationis commodius perficienda accepto, locus erit Definitioni, quam habet GVALTHÉRI in *Diss. de Camb. tb. I.* *Cambium est Contractus consensualis dandi, et reddendi tantundem pecuniae, in diuersis locis, ad commodiorem usum negotiationis nouiter introductus.*

Posit. IX.

Re ex posteriori diuisionis parte considerata, placet Definitione FRANKII, in *Instit. Iur. Camb. Lib. I. Sect. I. Tit. 6. f. 3.* Literae Cambiales sunt breve instrumentum cambii mentione munitum, ex quo alicui certa pecuniae summa ab alio soluenda est.

Posit.

Pofit. X.

Obseruata hac distinctione, nulla mihi cum iis est dissensio, sed potius consensio, qui contratum Cambialem non esse consensualem, sed literalem, seu chirographarium, autumant, et in Contractu Cambiali scripturam necessario requirunt, ideoque, antequam accedat illa, obligationem cambialem non oriri, afferunt. Namque Cambium prioris generis consensu perfici, siue vel verbis, vel per nuncium, vel per epistolam declarari potest, et scriptura principaliter non est opus. Contra vero cambium posterioris generis Scripturam tam necessario requirit, ut omnino, antequam illa accedat, obligatio cambialis non oriatur.

Pofit. XI.

Sunt equidem, qui, Scriptura hic contrahi, negant; sed argumento, si quid video, non admodum firmo subnixi. Aiunt enim Scripturam magis ad naturalia, quam ad essentiam cambii pertinere, et, si aliunde probari possit, partes consensisse, nihil esse causae, quare obligatio non contrahatur, et detur actio, SCACC. f. I. qu. 5. n. 10. RHETIVS de Verfur. c. I. tb. 20. BOENIGK. ff. Lib. IV. c. 29. n. 9. et alii. Enimvero, quamuis fatcar, et sine literis hoc modo contrahi posse, nec negem, ex solo huiusmodi promisso nasci obligationem; illa tamen obligatio non est cambialis, sed talis, qualis ex omnibus conventionibus et pactis oritur. Actio autem cambialis,

die

die Wechsel-Klage, tum demum competit, si literae cambiales producantur in foro. Tunc demum parata est executio illa promptissima, et arrestum, quod vocant personale, quibus cambiales lites a reliquis se-iunguntur, WILLENBERG de except. dol. mal. in camb. cessant. §. XVI.

Posit. XII.

In Cambio prioris generis quatuor personae plerumque occurrere solent.

Posit. XIII.

I.) **R**emittens scilicet, qui pecuniam primo exsoluit, quam alibi per Cambium iterum exsolui desiderat, et vocatur, der Herr des Wechsels.

Posit. XIV.

II.) **T**raffans, vel Trassans, qui in se suscipit solutio-nem, alibi praestandam, et hoc sine Remittenti plerumque schedulam cambialem tradere solet, der Ausgeber des Wechsel-Briefs, oder der Geld auf Wech-sel nimmet, qui alias etiam Campsor dicitur, GAIT, de Credit, c. 2. t. 7. n. 1206. Et hinc Campsor est verus debitor Remittenti, qui ex contractu ipsi obligatur, ad Cambium alibi soluendum, RAPHAEL de Turri de Camb. Disp. 2. Q. 2. u. 2.

Posit.

Posit. XV.

III.) **P**raesentans, cui scilicet fit remissa, et cui alibi praestanda est solutio Cambii, siue ipse fit dominus Cambii, siue eius Mandatarius.

Posit. XVI.

IV.) **A**cceptans, cui videlicet fit Tratta, vel Trassa, et is est Mercator ille, qui alibi Cambium soluere debet, auf den der Wechsel gezogen ist. Vid. STRYK. de Caut. Contract. p. 446. Hic post acceptationem eodem modo, quo ipse principalis debitor, Trassans scilicet, obligatur, et ante acceptationem Trassatus vocatur.

Posit. XVII.

In Cambio posterioris generis, in cambiis scilicet a scriptore soluendis, duae tantum personae principales, debitor et Creditor, concurrunt. Atque inter hos Scriptura omnino est necessaria, si obligatio cambialis oriatur; eaque ipsam vocem cambii contineat, necesse est.

Posit. XVIII.

Cambium ut supra distinete er dupliciter considerani, ita pariter ipsum Ius Cambiale diuido, 1) in Commune, das gemeine Wechsel-Recht, quod inter Gentes receptum est, et 2) in locale, quod speciatim in certo quodam loco, seu in certa quadam Republica introductum est.

B

Posit.

Posit. XIX.

Cambium qualis sit contractus, utrum nominatus, an innominatus, a Ictis disceptatur. Alii inter nominatos, alii inter innominatos referunt; dantur etiam, qui mixtum esse afferunt, propterea, quod partim ex nominato, partim ex innominato, constare videatur. Quot capita, tot sensus! Ad controversiarum Cambialium decisionem aut parum, aut nihil, facit omnis illorum sollicitudo, qui magno labore inquirunt, ad quam Contraria Romanorum Classem Cambium oporteat referri.

Posit. XX.

Cambium esse contractum, in hoc conueniunt fere omnes. Nec incongrue. Occurrit enim Συνάλλαγμα, et actio inde profuit. Sed quid resert, nominatusne, an innominatus, vocetur.

Posit. XXI.

Namque Cambium priscis Romanis, Iurique Iustinianeo, proorsus fuit incognitum, ideoque nomen in ipso Iure Iustinianeo haberi nequit. CICERO 4. ad Hennium ait: *Quae res apud nos non erant, eorum nomina non poterunt esse usitata.* Et I. de Natur. Deorum: *Rebus nouis nova sunt imponenda nomina.*

Posit. XXII.

A dde, quod per consuetudinem, sive ius non scriptum, quod pars est iuris ciuilis, s. g. Inst. de I. N. G. et C. legisque uim obtinet, quia diuturni mores consenserunt.

sensu vtentium comprobati legem imitantur, vt verba sonant, *ſ. cit.* nouis nominatusque contractus introduci possit, ex quo resulteret actio contractui conformis, vid. OLDENDORP. *Class. 5. art. 17.* ubi cum BARTOLO ad leg. I. *ff. de Condit. ex lege* ita scribit. *Vbicunque per conuetudinem introducitur nouis atque nominatus contractus, ibi non ex lege, vel ex moribus, sed ex contractu esse agendum.* Vid. RAVMBVRG: *in Iustitia ſelecta Gentium Europaearum in Cambiis aliisque cauſis mercantilibus c. 3. ff. 9.*

Posit. XXIII.

His positis cum Contractus Cambialis habeat proprium nomen, et actionem scilicet ex Cambio, RAPH. DE TVRRI *de Camb. Disp. I. qu. 10. n. 18. 19. 20. 21. et Disp. 2. qu. 16. n. 82.* praeterea poenitentiae locus non sit, certe et satis habere rationis videntur qui nominatis eum annumerant.

Posit. XXIV.

Respicio igitur cum ILLVSTRI AC GENEROSSIMO D.N. A LEYSER *Med. ad ff. Sp. CXXXIII.* omnem disputationem, an scilicet pactum nudum, pactum legitimum, contractus innominatus singularis, permutatio, contractus do ut des, contractus do ut facias, depositum, mutuum, stipulatio, locatio, emtio, mandatum, in cambio interueniat. Nihil enim inde vel ad negotii Cambialis utilitatem, vel certitudinem conferunt, et, quemadmodum supra dixi, ad controuerſiarum Cambialium decisionem, aut parum, aut nihil facit omnis haec sollicitudo, omnis disputatio.

*B. a.**Posit.*

Natura Contractus Cambialis differt 1) a jure arrestandi ob debitum in continentि liquidum. Eundem effectum quidem sortitur ius arrestandi, sed non habet naturam Cambii 2) a mutuo, quia hoc non tam rigorosam inducit obligationem, quam quidem Cambium 3) ab Emitione Venditione, quia in hac non mutatur pecunia cum pecunia, sed res cum pecunia, 4) a Contractu innominato, quia Contractus Cambialis proprium nomen habet, et actionem. 5) ab Assignatione, in qua semper tres personae requiruntur, in Cambio vero et quatuor interdum occurunt, interdum duae sufficiunt.

Quae mei praesentis institutio potissima sit ratio, fas est semel ut dicam. Occupabor vel vnicę, vel praeципue, in Cambio posterioris generis, eo videlicet, quod Creditori Debitor, secure pecunias collatas repetendi causa, tradit. Ex caeteris si quid admiscuero, amoenitatis potius, quam necessitatis fieri causa, velim, credas.

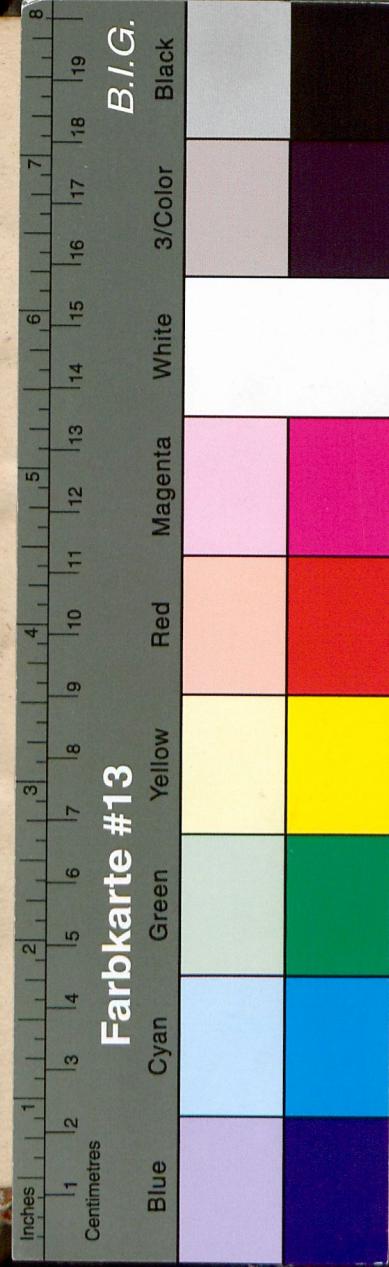
Nittenberg, Diss, 1748/49

747a

W/18 ka 412
1018

B.I.G.

DISPVATATIO II.
Q. D. B. V.
SITIONES
DE
TVRA
BIORVM

PRAEVIDE
TIANO HEDLERO, D.
NCIALIS IN LVSATIA INFERIORI
TRIAE PROVINCIALIS ET CONSI-
ELESIASTICI VITEMBERGENSIS
ADVOCATO
IANVAR. c15 Icc xxxxix
IN
TORIO IVRIDICO
DEFENDET
FRIDER. MÜLLERVS
LVEBENA LVSATVS.

VITEMBERGAE
IO. GUILIELMVS BOSSOEGELIVS.